

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

## طراحی صفحات وب (پیشرفته)

شاخه: کاردانش

زمینه: خدمات

گروه تحصیلی: کامپیوتر

زیرگروه: کامپیوتر

رشته مهارتی: طراحی صفحات وب

شماره رشته مهارتی: ۳-۱۷-۱۰۱-۳۱۲

کد رایانه‌ای رشته مهارتی: ۶۱۳۷

نام استاندارد مهارت مبنا: طراحی صفحات وب (پیشرفته)

کد استاندارد متولی: ۱۵/۴/۲-۸۷، ف، هـ

شماره درس: نظری: ۴۷۸، عملی: ۴۷۹

عنوان و نام پدیدآور: طراحی صفحات وب ... [کتاب‌های درسی] کد استاندارد متولی ۱۵/۴/۲-۸۷ - ف، هـ / مؤلف زهرا سلیمی‌زاده؛ وزارت آموزش و پرورش، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی؛ برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف، دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش.

مشخصات ظاهری: ج۲: مصور.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۱۸۹-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: ج. ۲ (چاپ اول: ۱۳۸۹) (فیا).

مندرجات: ج. ۱. مقدماتی. - ج. ۲. پیشرفته.

موضوع: وب -- سایت‌ها -- طراحی

شناسه افزوده: سلیمی‌زاده، زهرا، ۱۳۵۹ -

شناسه افزوده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی. دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

شناسه افزوده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

رده‌بندی کنگره: ۴۳ ۱۳۸۹ ط/۵۱۰۵/۸۸۸ TK

رده‌بندی دیویی: ۳۷۳ / ک ۱۵/۴/۲-۸۷

شماره کتابشناسی ملی: ۰۷۰۵۶۵

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :  
پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی  
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و  
حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

[tvoccd@roshd.ir](mailto:tvoccd@roshd.ir)

پیام نگار (ایمیل)

[www.tvoccd.medu.ir](http://www.tvoccd.medu.ir)

وب‌گاه (وب‌سایت)

محتوای این کتاب در کمیسیون جلسه مورخ ۸۹/۳/۲۳ کمیسیون تخصصی رشته  
کامپیوتر دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش با عضویت: بتول  
عطاران، محمدرضا شکرریز، محمدعباسی، الهه اسماعیل‌زاده، نادیا ماجدی و اعظم  
امیدوار تأیید شده است.

## وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب: طراحی صفحات وب (پیشرفته) - ۶۱۲/۱۰

مؤلف: زهرا سلیمی‌زاده

ویراستار ادبی: فاطمه پورعبدل

نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

نشانی: تهران - خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌سایت: [www.chap.sch.ir](http://www.chap.sch.ir)

صفحه‌آرا: آمنه درویش

طراح جلد: بیتا اشرفی مقدم

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

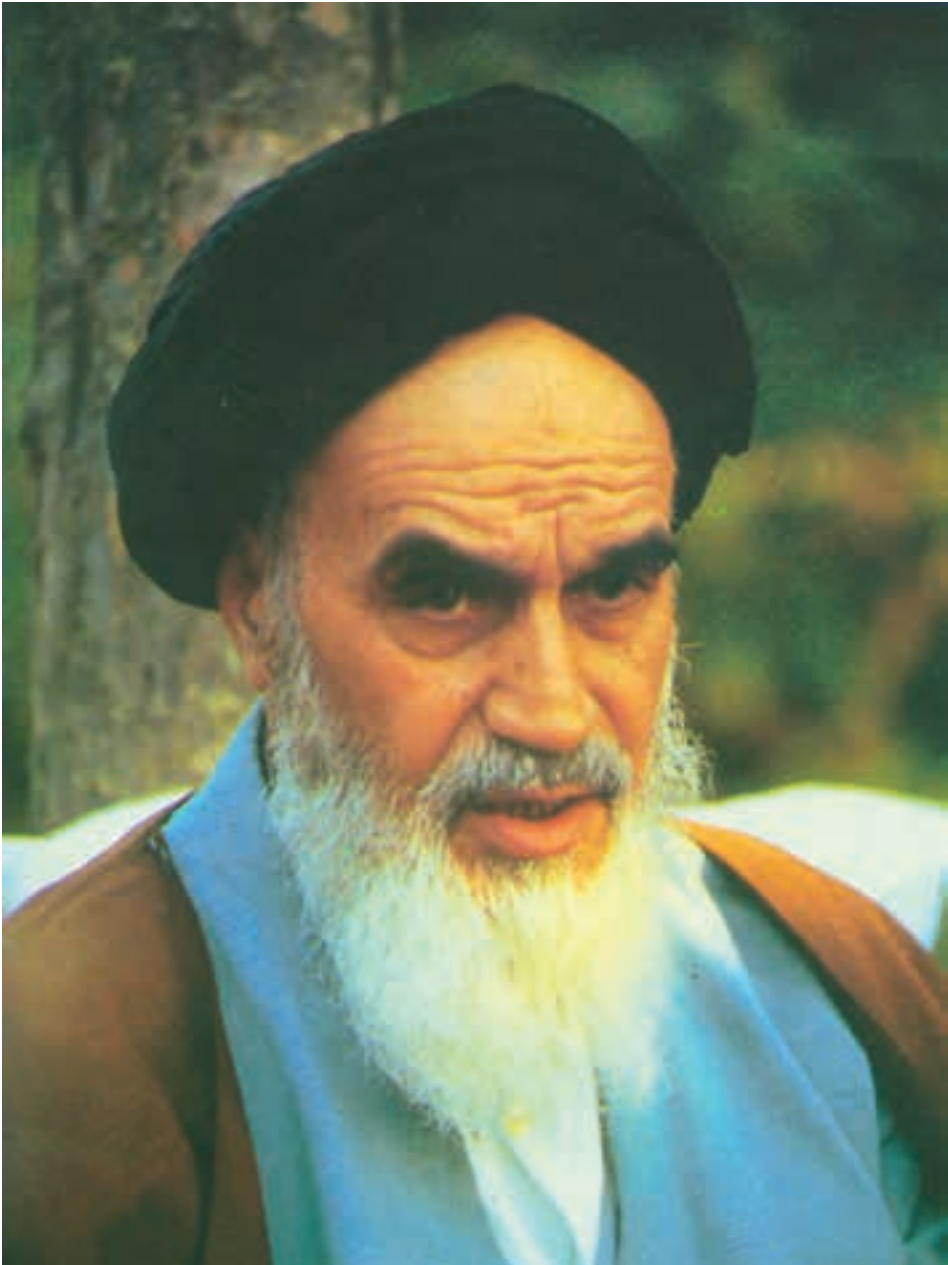
تلفن: ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

نوبت و سال چاپ: چاپ دوم ۱۳۹۴

حق چاپ محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۱۸۹-۲ - ISBN: 978-964-05-2189-2



بدانید مادام که در احتیاجات صنایع پیشرفته، دست خود را پیش دیگران دراز کنید و به در یوزگی عمر را بگذرانید، قدرت ابتکار و پیشرفت در اختراعات در شما شکوفا نخواهد شد.

امام خمینی «قدس سرّه الشریف»

## مجموعه کتاب‌های درسی رشته کامپیوتر شاخه کاردانش

(استاندارد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)

رشته تصویرسازی	رشته طراحی صفحات وب	رشته تولید چندرسانه‌ای
مفاهیم پایه فناوری اطلاعات	مفاهیم پایه فناوری اطلاعات	مفاهیم پایه فناوری اطلاعات
سیستم‌عامل مقدماتی	سیستم‌عامل مقدماتی	سیستم‌عامل مقدماتی
اطلاعات و ارتباطات	اطلاعات و ارتباطات	اطلاعات و ارتباطات
واژه‌پرداز Word 2007	واژه‌پرداز Word 2007	واژه‌پرداز Word 2007
صفحه گسترده Excel 2007	صفحه گسترده Excel 2007	صفحه گسترده Excel 2007
ارایه مطالب PowerPoint 2007	ارایه مطالب PowerPoint 2007	ارایه مطالب PowerPoint 2007
نرم‌افزارهای اداری تکمیلی	نرم‌افزارهای اداری تکمیلی	نرم‌افزارهای اداری تکمیلی
بانک اطلاعاتی Access 2007	بانک اطلاعاتی Access 2007	بانک اطلاعاتی Access 2007
سیستم‌عامل پیشرفته	سیستم‌عامل پیشرفته	سیستم‌عامل پیشرفته
برنامه‌نویسی مقدماتی	برنامه‌نویسی مقدماتی	برنامه‌نویسی مقدماتی
طراحی امور گرافیکی با رایانه	طراحی امور گرافیکی با رایانه	طراحی امور گرافیکی با رایانه
کاربر FreeHand	کاربر Flash	کاربر Flash
کاربر CorelDraw	طراحی صفحات وب مقدماتی	کاربر Director
	طراحی صفحات وب پیشرفته	میکس رایانه‌ای

## مجموعه کتاب‌های درسی رشته کامپیوتر شاخه کاردانش

(استاندارد وزارت کار و امور اجتماعی)

رشته تصویرسازی	رشته طراحی صفحات وب	رشته تولید چندرسانه‌ای	رشته برنامه‌نویسی پایگاه داده
مفاهیم پایه فناوری اطلاعات	مفاهیم پایه فناوری اطلاعات	مفاهیم پایه فناوری اطلاعات	مفاهیم پایه فناوری اطلاعات
سیستم‌عامل مقدماتی	سیستم‌عامل مقدماتی	سیستم‌عامل مقدماتی	سیستم‌عامل مقدماتی
اطلاعات و ارتباطات	اطلاعات و ارتباطات	اطلاعات و ارتباطات	اطلاعات و ارتباطات
سیستم‌عامل پیشرفته	سیستم‌عامل پیشرفته	سیستم‌عامل پیشرفته	سیستم‌عامل پیشرفته
واژه‌پرداز Word 2007	واژه‌پرداز Word 2007	واژه‌پرداز Word 2007	واژه‌پرداز Word 2007
صفحه گسترده Excel 2007	صفحه گسترده Excel 2007	صفحه گسترده Excel 2007	صفحه گسترده Excel 2007
ارایه مطالب PowerPoint 2007	ارایه مطالب PowerPoint 2007	ارایه مطالب PowerPoint 2007	ارایه مطالب PowerPoint 2007
نرم‌افزارهای اداری تکمیلی	نرم‌افزارهای اداری تکمیلی	نرم‌افزارهای اداری تکمیلی	نرم‌افزارهای اداری تکمیلی
طراح گرافیک رایانه‌ای	طراح گرافیک رایانه‌ای	طراح گرافیک رایانه‌ای	برنامه‌نویسی مقدماتی
شهروند الکترونیکی	نرم‌افزار گرافیکی Flash Mx	شهروند الکترونیکی	برنامه‌نویسی ویژوال بیسیک پیشرفته (جلد اول)
نرم‌افزار گرافیکی FreeHand	طراحی مقدماتی صفحات وب	نرم‌افزار گرافیکی Director	برنامه‌نویسی ویژوال بیسیک پیشرفته (جلد دوم)
نرم‌افزار گرافیکی CorelDraw	رایانه کار Interdev	تدوین فیلم و صدا SSP	مدیریت پایگاه داده
نرم‌افزار گرافیکی Flash Mx	رایانه کار Dreamweaver	نرم‌افزار گرافیکی Flash Mx	مهارت عمومی برنامه‌نویسی
	رایانه کار CIW	نرم‌افزار گرافیکی Authorware	

# فهرست مطالب

مقدمه

## واحد کار اول: نصب و راه اندازی MySQL و کار با آن

۲	۱-۱ آشنایی با MySQL
۴	۱-۲ نصب MySQL
۱۲	واژه نامه
۱۲	خلاصه مطالب
۱۳	آزمون نظری
۱۳	آزمون عملی

## واحد کار دوم: پایگاه داده

۱۶	مقدمه
۱۶	۲-۱ مدل های پایگاه داده
۲۳	۲-۲ انواع ماهیت ارتباط
۲۴	۲-۳ محیط عملیاتی تولیدکنندگان قطعات صنعتی
۲۷	۲-۴ نرمال سازی بانک های اطلاعاتی
۳۴	واژه نامه
۳۴	خلاصه مطالب
۳۶	آزمون نظری

## واحد کار سوم: آشنایی با دستورات کار با پایگاه داده

۳۸	مقدمه
۳۸	۳-۱ آشنایی با SQL
۴۰	۳-۲ دسترسی به MySQL از طریق خط فرمان
۴۱	۳-۳ دستور create
۴۵	۳-۴ دستور select
۴۷	۳-۵ دستور where
۴۹	۳-۶ دستور insert
۵۱	۳-۷ دستور update

۵۳	۳-۸ دستور delete
۵۴	۳-۹ دستور order by
۵۶	۳-۱۰ دستور and و or
۵۸	۳-۱۱ دستور in
۵۸	۳-۱۲ دستور between ... and
۶۰	۳-۱۳ ویژگی alias
۶۱	۳-۱۴ پیوند جدول‌ها
۶۷	۳-۱۵ دستور join
۶۸	۳-۱۶ Select های تودرتو
۷۰	۳-۱۷ دستور union
۷۲	۳-۱۸ دستور drop
۷۳	۳-۱۹ دستور alter
۷۴	۳-۲۰ توابع درون ساخته SQL
۸۵	واژه‌نامه
۸۵	خلاصه مطالب
۸۶	آزمون نظری
۸۸	آزمون عملی

## واحد کار چهارم: نصب APACHE

۹۰	مقدمه
۹۰	۴-۱ نصب Apache
۹۶	واژه‌نامه
۹۶	خلاصه مطالب
۹۷	آزمون نظری
۹۸	آزمون عملی

## واحد کار پنجم: نصب PHP

۱۰۰	مقدمه
۱۰۱	۱-۵ آشنایی با زبان PHP
۱۰۷	۲-۵ نصب PHP در لینوکس
۱۰۸	۳-۵ فایل php.ini در ویندوز
۱۰۹	۴-۵ نصب PHP بدون استفاده از سرویس دهنده‌ها
۱۱۲	۵-۵ پیکربندی Apache در ویندوز
۱۱۲	۶-۵ پیکربندی Apache در لینوکس
۱۱۲	۷-۵ بررسی صحت عملکرد PHP
۱۱۴	واژه‌نامه
۱۱۴	خلاصه مطالب
۱۱۵	آزمون نظری

## واحد کار ششم: کار با متغیرها، عملگرها و ساختارهای کنترلی

۱۱۸	مقدمه
۱۱۸	۱-۶ شروع برنامه‌نویسی در PHP
۱۲۲	۲-۶ متغیرها
۱۲۷	۳-۶ عملگرها
۱۳۰	۴-۶ کار با ساختارهای کنترلی
۱۳۵	۵-۶ حلقه‌ها
۱۳۹	۶-۶ دستورات break و continue
۱۴۰	۷-۶ متغیرهای سراسری
۱۴۱	واژه‌نامه
۱۴۱	خلاصه مطالب
۱۴۳	آزمون نظری
۱۴۴	آزمون عملی



## واحد کار هفتم: برقراری ارتباط با کاربر

۱۴۶	مقدمه
۱۴۶	۷-۱ دریافت اطلاعات از فرم
۱۴۹	۷-۲ اعتبارسنجی داده‌های ورودی
۱۵۰	۷-۳ ارسال نامه الکترونیکی از طریق PHP
۱۵۳	۷-۴ بارگذاری (Upload) فایل‌ها از طریق فرم
۱۶۰	۷-۵ طراحی فرم بازخورد (Feedback)
۱۶۲	واژه‌نامه
۱۶۲	خلاصه مطالب
۱۶۳	آزمون نظری
۱۶۳	آزمون عملی

## واحد کار هشتم: مدیریت فایل‌ها و پوشه‌ها

۱۶۶	مقدمه
۱۶۶	۸-۱ کار با فایل‌ها
۱۶۸	۸-۲ کار با پوشه‌ها
۱۷۰	واژه‌نامه
۱۷۰	خلاصه مطالب
۱۷۱	آزمون نظری
۱۷۱	آزمون عملی

## واحد کار نهم: کار با توابع

۱۷۴	مقدمه
۱۷۴	۹-۱ توابع رشته‌ای
۱۷۸	۹-۲ توابع تاریخ و زمان
۱۸۱	۹-۳ توابع عددی
۱۸۴	۹-۴ تعریف توابع جدید

۱۸۸	واژه‌نامه
۱۸۸	خلاصه مطالب
۱۸۹	آزمون نظری
۱۹۰	آزمون عملی

## واحد کار دهم: کار با پایگاه داده

۱۹۲	مقدمه
۱۹۲	۱۰-۱ مجوزهای کاربری
۱۹۶	۱۰-۲ لیست پایگاه‌های داده
۱۹۸	۱۰-۳ مدیریت پایگاه داده
۱۹۹	۱۰-۴ ساخت جدول phpMyAdmin
۲۰۱	۱۰-۵ ارتباط با پایگاه داده در Dreamweaver
۲۰۶	۱۰-۶ مشاهده اطلاعات پایگاه داده
۲۰۸	۱۰-۷ درج اطلاعات در پایگاه داده
۲۰۹	۱۰-۸ حذف رکورد از پایگاه داده
۲۱۳	۱۰-۹ ویرایش اطلاعات پایگاه داده
۲۱۶	مطالعه آزاد
۲۱۶	۱۰-۱۰ ایجاد ارتباط با سیستم مدیریت پایگاه داده MySQL
۲۱۸	۱۰-۱۱ ایجاد یک پایگاه داده و اجزای آن
۲۲۵	۱۰-۱۲ انتخاب و نمایش اطلاعات جدول
۲۲۸	۱۰-۱۳ به روزرسانی اطلاعات جدول
۲۲۹	۱۰-۱۴ حذف رکورد
۲۳۱	واژه‌نامه
۲۳۱	خلاصه مطالب
۲۳۲	آزمون نظری
۲۳۳	آزمون عملی

## واحد کار یازدهم: به‌کارگیری کوکی‌ها و Session‌ها

۲۳۶	مقدمه
۲۳۷	۱-۱۱ ایجاد کوکی
۲۴۱	۲-۱۱ جلسه Session
۲۴۴	واژه‌نامه
۲۴۴	خلاصه مطالب
۲۴۵	آزمون نظری
۲۴۶	آزمون عملی

## واحد کار دوازدهم: ارزیابی وب‌سایت و صفحات وب

۲۴۸	مقدمه
۲۴۸	۱-۱۲ ارزیابی صفحات وب
۲۵۳	واژه‌نامه
۲۵۳	خلاصه مطالب
۲۵۴	آزمون نظری
۲۵۴	آزمون عملی
۲۵۵	پیوست
۲۹۰	پاسخنامه
۲۹۲	فهرست منابع

## مقدمه

امروزه با پیشرفت علم و فناوری، افزایش سطح دانش و مهارت‌های ارتباطی به عنوان دو جزء لاینفک از یکدیگر قلمداد می‌شوند، در راستای ایجاد ارتباط در عصر اطلاعات، اینترنت مناسب‌ترین و در عین حال کم‌هزینه‌ترین راه ایجاد ارتباط تعاملی به شمار می‌رود، وب به عنوان اصلی‌ترین رابط اینترنت به منظور تبادل اطلاعات در دنیای مجازی به کار می‌رود.

لذا برای بهره‌گیری مؤثر از اینترنت و ارتباط با آن بهتر است خود را به علم طراحی صفحات وب و وبسایت مجهز نماییم.

در این کتاب سعی شده است مراحل طراحی یک وبسایت به‌طور خودآموز و با بیان بسیار ساده آموزش داده شود، اما مسلماً از اشتباهات احتمالی مبرا نخواهد بود، لذا از خوانندگان گرامی این کتاب خواهشمندم اینجانب را از نظرات ارزشمند خود بهره‌مند نمایند تا در چاپ بعدی کتاب نسبت به اصلاح آن اقدام شود.

مؤلف